

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เมื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเป็นไปอย่างก้าวกระโดด ความสามารถในการผลิตที่มีลักษณะเป็นการผลิตในแต่ละครั้งเป็นจำนวนมาก ๆ โดยผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็กก็ถือเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับเด็กมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งของเล่นสำหรับเด็กถูกนำมาให้เด็กเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินในช่วงระยะเวลาหนึ่ง อีกทั้งยังสามารถเสริมสร้างพัฒนาการทางร่างกายของเด็กได้อีกด้วย กล่าวคือ มีส่วนช่วยกระตุ้นกระบวนการที่让孩子มีพัฒนาการ ทั้ง 4 ด้านอย่างครบถ้วน ได้แก่ การเข้าสังคม อารมณ์ พัฒนาการของกล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็ก นอกจากนี้ กระบวนการเล่นยังสร้างความคิดสร้างสรรค์ การฝึกการแก้ไขปัญหา การใช้เหตุผลและการตอบสนองต่อจินตนาการของเด็ก ส่งผลให้เด็กเกิดการเรียนรู้ การค้นคว้าต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นสิ่งที่ท้าทายและเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับเด็ก ของเล่นเด็กยังส่งเสริมให้เด็กรู้จักการแบ่งปันและการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น

ในปัจจุบันมีปัจจัยจากผู้ประกอบการธุรกิจที่ต้องการลดต้นทุนการผลิต เพื่อให้ของเล่นเด็กที่ผลิตนั้นได้ปริมาณมากขึ้นและราคาถูกลง รวมถึงการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้เกิดการใช้วัสดุคิบบที่มีสารเคมีมาเป็นส่วนประกอบหลักในการผลิตของเล่นเด็ก แทนการใช้วัสดุคิบบจากธรรมชาติไม่ว่าจะเป็นสีหรือพลาสติก เมื่อกระบวนการผลิตซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้บริโภคไม่สามารถประเมินหรือพิจารณาได้ว่าของเล่นเด็กประเภทใด อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงภัยต่อเด็กได้หรือไม่ รวมทั้งผู้ประกอบการของเล่นเด็กบางรายยังขาดความรับผิดชอบในการประกอบการธุรกิจ จึงนำของที่ไม่ปลอดภัยสำหรับเด็กมาผลิตหรือนำสิ่งที่เป็นอันตรายต่อเด็กเป็นส่วนประกอบในของเล่นเด็ก โดยมีได้ตระหนักว่าเด็กมีลักษณะที่แตกต่างไปจากผู้ใหญ่หรือผู้บริโภคทั่วไปอย่างสิ้นเชิง กล่าวคือ ในด้านร่างกายของเด็กมีภูมิคุ้มกันที่น้อยกว่าผู้ใหญ่ มีความละเอียดอ่อนทางร่างกายสูงเป็นผลให้เกิดความเสี่ยงภัยในเด็ก จากการถูกระทบจากสิ่งที่ไม่ปลอดภัยมีมากกว่าผู้บริโภคทั่วไปไม่ว่า

จากการสัมผัสทางมือ ปาก หรือผิวหนัง เป็นต้น ส่วนด้านสติปัญญานั้นเป็นที่ทราบได้ชัดเจนว่า เด็กยังไม่มีวุฒิภาวะหรือวิจารณญาณในการแยกแยะว่าสิ่งใดเป็นอันตรายหรือสิ่งใดมีความปลอดภัย สำหรับคนมีน้อยกว่าผู้บริโภคทั่วไป จึงต้องอาศัยการกำกับดูแลความปลอดภัยตามกฎหมายเพื่อป้องกันความเสี่ยงหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากของเล่นสำหรับเด็ก¹

อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยไม่มีบทบัญญัติเฉพาะที่กำหนดให้มีการกำกับดูแลความปลอดภัยในของเล่นเด็กทั้งระบบตั้งแต่การออกแบบ การผลิต การวางจำหน่ายไปจนถึงของเล่นเด็กถึงมือผู้บริโภค กล่าวคือ การกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจให้ความสำคัญกับควบคุมและกำกับดูแลความปลอดภัยในของเล่นสำหรับเด็กให้เป็นไปตามมาตรฐาน เนื่องจากเด็กซึ่งเป็นกลุ่มผู้บริโภคที่มีความเสี่ยงสูงต้องตระหนักถึงความเสี่ยงภัยในทุกด้านที่อาจเกิดขึ้นกับเด็ก ตลอดจนกำหนดมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพของของเล่นเด็กอยู่เสมอ เมื่อไม่มีบทบัญญัติใด ๆ ที่เป็นการสนับสนุนในลักษณะดังกล่าว ทำให้พบอยู่บ่อยครั้งว่าเด็กได้รับอันตรายที่เกิดจากของเล่นสำหรับเด็กที่ไม่ปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง อันจะเห็นได้จากสถิติอันตรายที่เกิดขึ้นจากของเล่นเด็ก ปรากฏว่ามีการบาดเจ็บจากของเล่นเด็กเฉลี่ยปีละ 12,000 ราย แสดงให้เห็นว่าของเล่นเด็กที่ไม่ปลอดภัยก่อให้เกิดอันตรายแก่เด็กอยู่เสมอในทุกวัน และในแต่ละปีเกิดขึ้นจำนวนมาก ซึ่งเป็นผลมาจากการที่ของเล่นเด็กที่วางขายไม่ได้ผ่านการรับรองมาตรฐานตามกฎหมาย หรือผ่านการรับรองมาตรฐานตามกฎหมายก็ตามยังก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้เสียหายที่เป็นเด็ก ในท้ายที่สุดคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีคำสั่งห้ามขายสินค้าที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพเด็ก เช่น ของเล่นเด็กชนิดพองตัวเมื่อแช่น้ำ ลูกโป่งวิทยาศาสตร์ และตัวคูดิน เป็นต้น รวมถึงชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นเพียงแค่การเยียวยาความเสียหายเท่านั้น แต่กลับไม่มีมาตรการใดที่ทำให้ของเล่นที่อันตรายเหล่านั้นถูกเพิกถอนและนำออกจากตลาดก่อนที่จะเกิดความเสียหายแก่ผู้บริโภคที่มีลักษณะพิเศษอย่างเด็กแต่อย่างใด²

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลความปลอดภัยในของเล่นเด็กในประเทศไทยนั้นมีด้วยกันสามฉบับ คือกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายว่าด้วยสินค้าที่ไม่ปลอดภัย และกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีด้วยกัน 3 ประการ ประการแรกกฎหมายว่าด้วย

¹ วัลลี เหล่าคงธรรม. (ม.ป.ป.). *ของเล่นสำหรับเด็กพิการ ของเล่นเพื่อพัฒนาเด็ก*. กรุงเทพฯ: เจริญวิทย์การพิมพ์. หน้า 12.

² สมชาย อภรณ์พราว. (2533). *การออกแบบของเล่นไม้สำหรับเด็กวัย 3-5 ปี*. วิทยานิพนธ์ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. หน้า 15.

การคุ้มครองผู้บริโภค เป็นกฎหมายทั่วไปที่คุ้มครองผู้บริโภคจากการอุปโภคและบริโภคสินค้าทั่วไปในชีวิตประจำวัน จึงเป็นกฎหมายที่ครอบคลุมถึงสินค้าเกือบทุกประเภท ซึ่งของเล่นเด็กนั้นก็ถูกจัดอยู่ในนิยามของสินค้าโดยมุ่งการคุ้มครองผู้บริโภคดีด้าน โฆษณา ฉลากและสัญญา เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับข้อมูลจากสินค้าที่ถูกต้อง ข้อมูลไม่ถูกบิดเบือน และไม่ถูกเอาเปรียบจากผู้ประกอบธุรกิจ จึงเห็นได้ว่ากฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายทั่วไปที่บังคับกับสินค้าใช้เป็นการคุ้มครองเป็นลักษณะอย่างกว้าง ประการที่สองกฎหมายว่าด้วยสินค้าที่ไม่ปลอดภัย เป็นกฎหมายทั่วไปที่กำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดประเภทของสินค้าที่ไม่ปลอดภัย และกำหนดวิธีปฏิบัติของผู้ผลิตที่ผลิตสินค้าออกไปแล้วสินค้านั้นเกิดความเสียหายขึ้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้ผลิตที่ต้องเรียกคืนสินค้านั้น ๆ และกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ผลิตดังกล่าว และประการที่สามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เป็นกฎหมายเฉพาะที่กำหนดมาตรฐานทางเทคนิคให้สินค้าบางชนิดบางประเภทต้องเป็นไปตามมาตรฐาน เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยหรือป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับประชาชน โดยต้องออกเป็นพระราชกฤษฎีกากำหนดมาตรฐานขึ้น ของเล่นสำหรับเด็กเป็นสินค้าที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ด้วยเหตุนี้ ผู้ประกอบธุรกิจรายใดต้องการผลิต หรือนำเข้าของเล่นเด็กในประเทศไทยย่อมต้องขอรับใบอนุญาตให้ผลิตหรือนำเข้าแล้วแต่กรณี เพื่อยืนยันต่อผู้บริโภคว่าของเล่นเด็กชนิดนั้นผ่านมาตรฐานขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนด

จากการศึกษากฎหมายที่ใช้บังคับในปัจจุบันเห็นได้ว่าประเทศไทยไม่มีกฎหมายเฉพาะที่ใช้บังคับในการกำกับดูแลความปลอดภัยในของเล่นสำหรับเด็กโดยตรง จึงต้องนำบทบัญญัติทั่วไปที่ใช้บังคับกับสินค้าทั่วไปสำหรับผู้บริโภคทั่วไปมาใช้บังคับกับของเล่นเด็ก ซึ่งเป็นสินค้าเฉพาะอย่างสำหรับผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม มีความเสี่ยงภัยที่มากกว่าผู้บริโภคทั่วไป เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความละเอียดอ่อนทั้งร่างกายและสติปัญญา อันตรายที่เกิดขึ้นจากของเล่นเด็กไม่ว่าจะน้อยหรือมากเพียงใด ย่อมส่งผลกระทบต่อเด็กทั้งสิ้น และในเรื่องของความชำรุดบกพร่องของของเล่นเด็ก ซึ่งความชำรุดบกพร่องของสินค้าถือเป็นหลักการที่สำคัญของกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดจากสินค้า เพราะถือว่าเป็นมูลเหตุให้ผู้ผลิตต้องรับผิดชอบหากสินค้าที่ตนผลิตมีความชำรุดบกพร่อง และความชำรุดบกพร่องนั้นก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้เสียหาย โดยกฎหมายที่เกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าว คือพระราชบัญญัติความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551 ซึ่งมีข้อบกพร่องบางประการ ดังนี้

1) การตีความของนิยามคำว่า “สินค้าที่ไม่ปลอดภัย” ในกฎหมายดังกล่าวมิได้นำหลักความคาดหมายของผู้บริโภคมาใช้ในการพิจารณาและหลักความคาดหมายของผู้บริโภคมาใช้ในการพิจารณาความไม่ปลอดภัยของสินค้า เพื่อแก้ปัญหาและข้อจำกัดของหลักความคาดหมายของผู้บริโภค โดยการนำไปปรับใช้ร่วมกับหลักความคาดหมายของผู้บริโภค กฎหมายดังกล่าวไม่ใช่เรื่องของคุณภาพของสินค้า แต่เป็นเรื่องของสินค้าที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งสินค้าโดยคุณภาพในบางครั้งอาจจะมีใช้สินค้าที่ไม่ปลอดภัยเพราะมิได้ก่อให้เกิดอันตรายต่อบุคคลเพียงแต่มีลักษณะที่ไม่เหมาะสมกับการใช้งานเท่านั้น ดังนั้น จึงควรกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าข้อกำหนดดังกล่าวนี้ไม่ใช่กับกรณีของสินค้าที่ด้อยคุณภาพ

2) การกำหนดความเหมาะสมของการจำกัดความรับผิดชอบของผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการ กฎหมายของไทยได้นำหลักความรับผิดชอบโดยเคร่งครัดมาปรับใช้กับกฎหมายความรับผิดชอบต่อสินค้าที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งผู้ประกอบการเป็นผู้ที่มีความรู้ในการป้องกันมิให้เกิดความไม่ปลอดภัยกับสินค้า และการใช้มาตรการที่เข้มงวดดังกล่าวทำให้ผู้ประกอบการมีความระมัดระวังในการดำเนินธุรกิจมากขึ้น แต่การนำหลักความรับผิดชอบดังกล่าวมาใช้ อาจเกิดปัญหาว่าจะก่อให้เกิดภาระแก่ผู้ประกอบการมากเกินไป เพราะขอบเขตของผู้ประกอบการที่จะต้องรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551 นั้นกว้างเกินไปจึงจำเป็นต้องกำหนดความรับผิดชอบของผู้ประกอบการให้มีความรับผิดชอบที่ชัดเจนและเฉพาะส่วนมากขึ้น

3) การแจ้งเตือนและการเรียกคืนในความไม่ปลอดภัยในผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็ก ถือเป็นมาตรการป้องกันก่อนที่ของเล่นเด็กจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้บริโภค และเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับรู้ถึงความเสี่ยงภัยและอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับตนหรือบุคคลที่อยู่ในความดูแลของตนเอง รวมถึงเพื่อให้ผู้บริโภคได้ใช้ความระมัดระวังในการหลีกเลี่ยงมิให้อันตรายเกิดขึ้น แต่ในพระราชบัญญัติความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551 ยังมิได้กำหนดการแจ้งเตือนข้อมูลความไม่ปลอดภัยของสินค้าของเล่นสำหรับเด็กว่าเป็นหน้าที่ของบุคคลใด และไม่มีหลักเกณฑ์ในการแจ้งเตือนข้อมูลของความไม่ปลอดภัยของเล่นสำหรับเด็กที่มีอันตรายนั้น จึงเป็นเหตุให้เกิดปัญหาความไม่เหมาะสมของการแจ้งเตือนข้อมูลและการเรียกคืนสินค้าที่ไม่ปลอดภัยในกรณีที่สินค้าเหล่านั้นเกิดปัญหาและสามารถส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคได้

4) การคุ้มครองผู้บริโภคด้านการควบคุมตรวจสอบมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็ก มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่อยู่ 2 หน่วยงาน คือสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครอง

ผู้บริโภคร (สคบ.) และสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) จึงควรที่จะกำหนดให้มีหน่วยงานเอกชนเข้ามาร่วมตรวจสอบมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็ก โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการมาตรฐานแห่งชาติ พ.ศ. 2551 ซึ่งกำหนดรับรองให้มีหน่วยงานเอกชนที่เข้ามาทำหน้าที่ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานความปลอดภัยร่วมกับทั้ง 2 หน่วยงานของรัฐดังกล่าวก็จะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการทำหน้าที่ในการตรวจสอบมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็กในประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม แม้กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันจะมีมาตรฐานความปลอดภัยแล้ว แต่ก็ปรากฏอยู่เสมอว่ายังมีของเล่นเด็กที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัยอยู่เสมอ การมีเพียงมาตรฐานความปลอดภัย และกำหนดให้เจ้าหน้าที่เท่านั้นมีหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบ ย่อมไม่ใช่ทางแก้ไข ปัญหา และ โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ควรนำบทบัญญัติการกำกับดูแลความปลอดภัยในสินค้าทั่วไปมาบังคับใช้กับของเล่นสำหรับเด็ก

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายจากผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็ก

1.2.2 เพื่อศึกษากฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองและเยียวยาผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายจากผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็กของประเทศไทยและต่างประเทศ

1.2.3 เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบปัญหาทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายจากผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็ก

1.2.4 เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายจากผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็ก

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

สารนิพนธ์ฉบับนี้ ทำการศึกษาเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายมาจากผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็กของประเทศไทย เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์และปรับปรุงหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับกฎหมายที่ควบคุมอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ที่มีอยู่ให้มีความรัดกุมมากยิ่งขึ้น ตลอดจนศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศ เช่น กฎเกณฑ์ของสหภาพ

ยุโรป สหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่น และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามในเรื่องดังกล่าวเพื่อให้เกิดความเหมาะสมและสามารถนำมาปรับใช้ให้เป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ในปัจจุบันให้เป็นประโยชน์แก่สังคม

1.4 สมมติฐานของการศึกษา

ปัญหาการคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายจากผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็กในประเทศไทย มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่หลายฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 และพระราชบัญญัติความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551 แต่กฎหมายดังกล่าวยังไม่สามารถที่จะให้ความชัดเจนและบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในเรื่องของการคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายจากผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็ก เพื่อควบคุมการจำหน่ายสินค้า การเรียกเก็บคืนสินค้า และการคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายจากผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็ก เพื่อสามารถคุ้มครองความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็กในประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

ทำการศึกษาค้นคว้า และรวบรวมงานวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ที่เกี่ยวข้องกับ การรับผิดชอบต่อผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายมาจากผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็กตลอดจนรวบรวมความเห็นทางกฎหมายทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ จากห้องสมุดและจากระบบฐานข้อมูลใน เว็บไซต์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต บทความทางวิชาการของนักกฎหมายที่ได้แสดงความคิดเห็นทางวิชาการจากวารสารกฎหมาย สารนิพนธ์ และวิทยานิพนธ์ ตลอดจนประมวลกฎหมาย และพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551 ในกรณีผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็ก เพื่อนำมาพิจารณาศึกษา วิเคราะห์หาแนวทางข้อสรุป และข้อเสนอแนะให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และเศรษฐกิจของประเทศไทยต่อไป

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทำให้ทราบถึงแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายจากผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็ก

1.6.2 ทำให้ทราบถึงกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองและเยียวยาผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายจากผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็กของประเทศไทยและต่างประเทศ

1.6.3 ทำให้ทราบถึงปัญหาทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายจากผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็ก

1.6.4 ทำให้ทราบถึงข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายจากผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับเด็ก

1.7 นิยามศัพท์

“สินค้า” หมายความว่า สังกหริมทรัพย์ทุกชนิดที่ผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย รวมทั้งผลิตผลเกษตรกรรม และให้หมายความรวมถึงกระแสไฟฟ้า ยกเว้นสินค้าตามที่กำหนดในกฎกระทรวง³

“ผู้บริโภค” หมายความว่า ผู้ซื้อหรือผู้ได้รับบริการจากผู้ประกอบธุรกิจหรือผู้ซึ่งได้รับการเสนอหรือการชักชวนจากผู้ประกอบธุรกิจ เพื่อให้ซื้อสินค้าหรือรับบริการ และหมายความรวมถึงผู้ใช้สินค้าหรือผู้ได้รับบริการจากผู้ประกอบธุรกิจโดยชอบ แม้มิได้เป็นผู้เสียค่าตอบแทนก็ตาม⁴

“ผู้ประกอบการ” หมายความว่า ผู้ขาย ผู้ผลิตเพื่อขาย ผู้ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขายหรือผู้ซื้อเพื่อขายต่อซึ่งสินค้าหรือผู้ให้บริการ และหมายความรวมถึงผู้ประกอบการโฆษณาด้วย⁵

“โฆษณา” หมายความว่า กระทำการไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็นหรือทราบข้อความเพื่อประโยชน์ในทางการค้า⁶

“สื่อโฆษณา” หมายความว่า สิ่งที่ใช้เป็นสื่อในการโฆษณา เช่น หนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ไปรษณีย์โทรเลข โทรศัพท์ หรือป้าย⁷

³ พระราชบัญญัติความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551. มาตรา 4.

⁴ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522. มาตรา 3.

⁵ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522. มาตรา 3.

⁶ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522. มาตรา 3.

⁷ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522. มาตรา 3.

“ของเล่นสำหรับเด็ก” หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่มีการออกแบบและทำให้เด็กอายุไม่เกิน 14 ปี เล่น ซึ่งขอบข่ายของมาตรฐานได้กำหนดวัสดุ คุณลักษณะที่ต้องการ การบรรจุ เครื่องหมายและ ฉลาก รวมถึงกำหนดตัวอย่างและหลักเกณฑ์การตัดสินไว้ นอกจากนี้ ยังกล่าวถึงการทดสอบและ วิเคราะห์ของเล่นด้วย โดยครอบคลุมของเล่นทุกประเภท รวมทั้งชิ้นส่วนและอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับ ของเล่น⁸

“ผู้เสียหาย” หมายความว่า ผู้ได้รับความเสียหายอันเกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย⁹

“ความเสียหาย” หมายความว่า ความเสียหายที่เกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยไม่ว่าจะเป็น ความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย สุขภาพ อนามัย จิตใจ หรือทรัพย์สิน ทั้งนี้ ไม่รวมถึงความเสียหายต่อ ตัวสินค้าที่ไม่ปลอดภัยนั้น¹⁰

“สินค้าที่ไม่ปลอดภัย” หมายความว่า สินค้าที่ก่อหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นได้ไม่ว่าจะเป็นเพราะเหตุจากความบกพร่องในการผลิตหรือการออกแบบ หรือไม่ได้กำหนดวิธีใช้ วิธีเก็บรักษา คำเตือน หรือข้อมูลเกี่ยวกับสินค้า หรือกำหนดไว้แต่ไม่ถูกต้องหรือไม่ชัดเจนตามสมควร ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงสภาพของสินค้า รวมทั้งลักษณะการใช้งานและการเก็บรักษาตามปกติธรรมดาของ สินค้าอันพึงคาดหมายได้¹¹

⁸ โรงพยาบาลเด็กสินแพทย. (2563). *ของเล่น กับ การเล่น เล่นอย่างไรให้ดี และปลอดภัย*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.synphaet.co.th/children-ramintra/>. [2565, มิถุนายน 27]

⁹ พระราชบัญญัติความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551. มาตรา 4.

¹⁰ พระราชบัญญัติความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551. มาตรา 4.

¹¹ พระราชบัญญัติความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551. มาตรา 4.